

Universitatea Tehnică a Moldovei

REGIMUL JURIDIC AL COOPERATIVELOR

Student: Secrieru Vladislav

**Coordonator: Bostan Ina
conf. univ., dr.**

Chișinău, 2023

CUPRINS

LISTA ABREVIERILOR.....	11
INTRODUCERE.....	12
1 GENERALITĂȚI TEORETICO-PRACTICE PRIVIND COOPERATIVELE	
1.1 Considerații definitorii privind regimul juridic al cooperativelor -prin abordare doctrinară	14
1.2 Analiza conceptuală a regimului juridic al cooperativelor – prin abordare legislativă.....	22
1.3 Concluzii capitolul 1	31
2 FORME COOPERATISTE DIN REPUBLICA MOLDOVA	
2.1 Cooperativa de întreprinzător	33
2.2 Cooperativa de consum.....	42
2.3 Cooperativa de producție.....	46
2.4 Concluzii capitolul 2.....	49
3 REGIMUL JURIDIC AL COOPERATIVELOR	
3.1 Constituirea și înregistrarea cooperativelor.....	50
3.2 Funcționarea și administrarea cooperativelor.....	58
3.3 Reorganizarea și lichidarea cooperativelor	67
3.4 Concluzii capitolul 3.....	70
4 ASPECTE PRACTICE PRIVIND REGIMUL JURIDIC AL COOPERATIVELOR	
4.1 Examinarea unui litigiu privind Cooperativa de Alimentație Publică.....	71
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	76
BIBLIOGRAFIE.....	79
ANEXA: Model de cerere privind înregistrarea de stat a cooperativei.....	86

ADNOTARE

Numele, prenumele: Secieru Vladislav

Titlu: Regimul juridic al cooperativelor

Structura lucrării: adnotări în două limbi, lista abrevierilor, introducere, 4 capitole, concluzii și recomandări, bibliografie.

Cuvinte cheie: cooperativa de consum, cooperativa de producție, cooperativa de întreprinzător, caracteristica cooperativelor, principiile cooperatiste.

Scopul lucrării: rezidă în formularea conceptului regimului juridic al cooperativelor pentru a evidenția dificultățile în activitatea practică, precum și în oferirea unor soluții în acest sens pentru a preveni apariția diferitelor incidente ce ar afecta valabilitatea activității cooperativelor.

Obiectivele generale: identificarea reglementărilor actelor normative naționale și internaționale în domeniul cooperativelor; analiza doctrinei naționale și străine cu privire la cooperative; determinarea rolului cooperativelor în societate; cercetarea particularităților cooperativelor înregistrate în Republica Moldova; evidențierea curenților și lacunelor în cadrul legal ce reglementează cooperativele; stabilirea concluziilor și recomandărilor finale.

Metodele aplicate la elaborarea lucrării: pentru realizarea obiectivelor prezentului studiu au fost utilizate numeroase metode dintre care: metoda deducției și analizei, teoretică, metoda investigației științifice, și nu în ultimul rând, metoda comparativă – prin care s-a efectuat o comparație între informația analizată de doctrinarii străini și cei autohtoni, precum și legislația autohtonă și cea internațională în subiectul descris.

Rezultatul concret obținut: în urma elaborării cercetării științifice în domeniul regimului juridic al cooperativelor, a fost intitulată o lucrare unică cu această tematică, o examinare aprofundată a tuturor caracterelor și principiilor esențiale, precum și un șir de relatări ce pot servi exemplu pentru o viitoare analiză, sau drept sursă în alte domenii, altele decât dreptul.

ANNOTATION

Last name, first name: Secrieru Vladislav

Title: The legal regime of cooperatives

Structure of the paper: annotations in two languages, list of abbreviations, introduction, 4 chapters, conclusions and recommendations, bibliography.

Keywords: consumer cooperative, production cooperative, entrepreneurial cooperative, characteristic of cooperatives, cooperative principles.

The purpose of the thesis: resides in the formulation of the concept of the legal regime of cooperatives to highlight the difficulties in practical activity, as well as in offering some solutions in this sense to prevent the occurrence of various incidents that would affect the validity of the activity of cooperatives

General objectives: identification of the regulations of national and international normative acts in the field of cooperatives; analysis of national and foreign doctrine regarding cooperatives; determining the role of cooperatives in society; researching the particularities of cooperatives registered in the Republic of Moldova; highlighting the deficiencies and gaps in the legal framework that regulates cooperatives; establishing conclusions and final recommendations.

Methods applied for the elaboration of the thesis: in order to achieve the objectives of this study, numerous methods were used, among which: the method of deduction and analysis, theoretical, the method of scientific investigation, and last but not least, the comparative method - through which a comparison was made between the information analyzed by foreign and local doctrinaires, such as and domestic and international legislation in the described subject.

The actual result obtained: following the elaboration of the scientific research in the field of the legal regime of cooperatives, a unique work on this topic was titled, an in-depth examination of all the essential characters and principles, as well as a series of reports that can serve as an example for a future analysis, or as a source in fields other than law.

INTRODUCERE

Actualitatea temei abordate. Valorile și principiile cooperatiste stau la baza modelului operațional al afacerii cooperatiste de mai bine de 150 de ani. *Cooperativa* - organizație economică, ce este formată prin asocierea liber-consimțită a unui grup de persoane, care acumulează mijloace de producție și forță de muncă pentru producerea, cumpărarea, desfacerea în comun a unor produse, pentru prestarea de servicii. În rânduiala părinților fondatori ai cooperatizei, membrii cooperatori cred în atitudine deschisă, onestitate, responsabilitate socială și grijă pentru ceilalți. Astfel de calități valorice *constituie pietre de temelie pentru asumarea răspunderii sociale corporatiste.*

Obiectul de studiu. În lucrarea dată, ne-am bazat pe investigarea amplă a regimului juridic al cooperativelor din țară dar și din străinătate, prin prisma aspectelor teoretice, științifice și practice. Studiind amănunțit aspectele diferențiate ale acestui conținut, considerăm esențial importanța cooperativelor la orientarea procesului de înțelegere, interpretare și aplicare a normelor de drept cooperatist.

Scopul lucrării prezentului studiu rezidă în formularea conceptului regimului juridic al cooperativelor pentru a evidenția dificultățile în activitatea practică, precum și în oferirea unor soluții în acest sens pentru a preveni apariția diferitelor incidente ce ar afecta valabilitatea activității cooperativelor.

Gradul de noutate a temei. Caracterul novator al rezultatelor obținute este determinat de faptul că prezenta lucrare constituie una dintre primele cercetări ample din domeniu, ce abordează regimul juridic al cooperativelor în Republica Moldova, iar prin studiul dat se realizează nu pur și simplu un exercițiu teoretic, dar se întreprind măsuri de corelare cu practica și stabilirea orientărilor de dezvoltare a acestora. Pe acest suport, au fost formulate mai multe concluzii și recomandări, în vederea perfecționării și modificării continue a legislației cooperativelor.

Obiectivele generale ale lucrării. Pentru atingerea scopului propus efectuarea unei cercetări eficiente a regimului juridic al cooperativelor, au fost stabilite anumite obiective:

- *identificarea reglementărilor actelor normative naționale și internaționale în domeniul cooperativelor;*
- *analiza doctrinei naționale și străine cu privire la cooperative;*
- *determinarea rolului cooperativelor în societate;*
- *cercetarea particularităților cooperativelor înregistrate în Republica Moldova;*
- *evidențierea curenților și lacunelor în cadrul legal ce reglementează cooperativele;*

– *stabilirea concluziilor și recomandărilor finale.*

Metodologia de cercetare folosită. Pentru realizarea obiectivelor prezentului studiu au fost utilizate numeroase metode ca: metoda deducției și analizei, teoretică, metoda investigației științifice, și nu în ultimul rând, metoda comparativă – prin care s-a efectuat o comparație între informația analizată de doctrinarii străini și cei autohtoni, precum și legislația autohtonă și cea internațională în subiectul descris.

Structura lucrării. Cercetarea dată este elaborată în conformitate cu Ghidul privind elaborarea și susținerea tezelor de licență a UTM, cu scopul și obiectivele propuse, fiind alcătuită din: adnotare în 2 limbi, lista abrevierilor, introducere, 4 capitole care conțin 2-3 subcapitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie.

Capitolul 1. *”Generalități teoretico-științifice privind cooperativele”.* În această parte a lucrării ne-am referit la analiza științifică a lucrărilor doctrinarilor autohtoni și străini în domeniul cooperativelor. Totodată, înfăptuim o cercetare a reglementărilor juridice naționale și internaționale ce vizează cooperativele. În acest context, sunt importante cele mai controversate probleme, precum și opinia autorilor vizavi de ele.

Capitolul 2. *”Formele cooperatiste din Republica Moldova”.* Pentru o înțelegere mai bună, în Capitolul dat cercetarea începe cu aspectele generale descrise fiecare cooperativă în parte: cooperativa de producție, cooperativa de consum și cooperativa de întreprinzător, care activează conform legislației în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova.

Capitolul 3. *”Regimul juridic al cooperativelor”.* Pentru a avea o analiză complexă a modului de constituire și înregistrare, de funcționare și administrare, precum și reorganizare a cooperativelor, în cadrul capitolului 3 au fost analizate toate aceste proceduri conform legislației ce reglementează cooperativele enunțate.

Capitolul 4. *”Aspecte practice cu privire la regimul juridic al cooperativelor”.* Acest capitol vizează aspectul practic al lucrării reieșind din subiectul de bază.

BIBLIOGRAFIE

ACTE LEGISLATIVE ȘI NORMATIVE

1. Codul Civil al Republicii Moldova, nr. 1107-XV din 6.06.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 82-86 din 22.06.2002
2. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, nr. 225-XV din 30.05.2003. În: Monitorul Oficial al republicii Moldova, nr. 111-115/451 din 12. 06. 2003
3. Legea privind cooperativele de întreprinzător, nr.73-XV din 12.04.2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 49-50 din 03.05.2001.
4. Legea privind cooperativele de producție, nr.1007-XV din 25.04.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 71-73 din 06.06.2002.
5. Legea cooperăției de consum, nr.1252-XIV din 28.09.2000. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 154-156 (1156) din 28.09.2000.
6. Legea cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, nr. 220 din 19.10.2007. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 184-187 din 30.11.2007.

CĂRȚI ȘI PUBLICAȚII MONOGRAFICE TIPĂRITE

7. ALEXANDRESCU, F., MIHALACHE, F. *Economia socială și cooperativele*. București: Expert, 2011. 496 p. ISBN 978-973-618-283-9
8. COVAȘ, L., BRAGUȚA, A. *Responsabilitatea socială corporativă: aspecte practice*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2009. 476 p. ISBN 878-973-616
9. OPREA, L. *Responsabilitatea socială corporativă - de la teorie la practică*. București: Tritonic, 2005. 359 p. ISBN 978-9975-53-766-7
10. FILIP, R., IAMANDI, I. *etică și responsabilitate socială corporativă în afacerile internaționale* (suport de curs), București: ASE, 2014. 484 p. ISBN 9975-78-294-9
11. PETRESCU, C. *Cooperativele din România*. Iași: Polirom, 2013. 144 p. ISBN: 978-973-46-3791-1
12. ROMUL, P. *Dreptul societăților comerciale*. București: Lumina Lex, 2000. 483 p. ISBN 3-931-44
13. ROȘCA, N., BAIEȘ, S. *Dreptul afacerilor*. ed. - 3. Chișinău: Tipografia centrală, 2011. 435 p. ISBN/ISSN: 278-606-678-818-3
14. БРАУН, М. *Основы немецкого торгового и хозяйственного права*. Москва: БЕК, 1995. 354 с. ISBN 3-931317-44

CONTRIBUȚII ÎN PUBLICAȚII SERIALE TIPĂRITE

.....în reviste

15. ANGHELACHE, C. Sistemul național cooperatist -componentă a dezvoltării economico-sociale. În: revista Română de statistică, 2018, nr. 4, pp. 3-17.
 16. COVAȘ, L., STIHI, L., SOLCAN, A., BUCIUȘCAN, S. Studiu asupra responsabilității sociale corporative a întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova. În: *Economie și Sociologie*, 2011, Chișinău, pp. 90-103, ISSN 1857-4130
 17. CHUPINA I. Experiența mondială în dezvoltarea cooperării agricole. În: *Probleme ale economiei moderne*. 2007, Nr 1 (21). p.169.
 18. PETRESCU, C. Cooperăția în România – actor al economiei sociale. În: *Revista Calitatea vieții*. nr. 4. București: 2011, p. 409-430. ISSN 1018-0839
 19. GANEA, V., SANDUȚA, T. Implicații metodologice referitor la mecanismul planificării financiare în cadrul întreprinderilor cooperăției de consum din RM. Revista „Economie și Sociologie”, Chișinău 2011 nr.3 p. 66 – 72, ISSN-1857-4130
 20. GANEA, V., SANDUȚA, T. Unele viziuni asupra principiilor metodice de planificare macroeconomică și reglementare a veniturilor și cheltuielilor financiare în condițiile crizei sistemului financiar național. În: Revista „Economie și Sociologie”, Chișinău 2011 nr.3 p. 41 – 47, ISSN-1857-4130
 21. БЕЛАЯ А. Реабилитация кооперации. Полезный инструмент для объединения фермеров или российская утопия? 2022. В Журнал Агроинвестор, № 7.
 22. ПАХОМОВА, С. И., ПУРГЕ, А. Р. Принципы правового регулирования отношений в сфере прекращения членства в кооперативе. В: *Юридические науки*, nr. 3 с. 102-117, 2022
-din materialele conferințelor, simpozioanelor**
23. CERESCU, R. Spiritul întreprinzător și inovațiile: factori de performanță pentru managementul sistemului cooperatist din România. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-comerciale din Moldova*. Chișinău: UCCM, 2012, p. 171-175. ISSN 1857-1239
 24. DANILIUC, A. Conceptul deciziei manageriale în condiții de criză financiar-economică în sistemul cooperăției de consum al Republicii Moldova. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-comerciale din Moldova*. V-IX, partea a 2. Chișinău: UCCM, 2011. p. 349- 353. ISSN 1857-1239
 25. DANDARA, L. Viziuni practice privind tendințe actuale ale cadrului legal în domeniul cooperăției de consum din Republica Moldova. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-comerciale din Moldova*. V – X. Chișinău: UCCM, 2012. p. 236-245. ISSN 1857-1239

26. DUBALARI, A., DUDNIC, A. Cooperația de consum din Republica Moldova – trecut, prezent și viitor. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-comerciale din Moldova*. Chișinău: UCCM, 2012, p. 336-345. ISSN 1857-1239
27. MELINTE, Cl. Oportunitățile aplicării modelului cooperatist de întreprindere în Republica Moldova în condiții de criză: paralele cu tendințele mondiale. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-comerciale din Moldova*. Chișinău: UCCM, 2009. p. 436-445. ISSN 1857-1239
28. MELINTE, Cl. Imaginea și misiunea ca elemente fundamentale ale reușitei întreprinderilor cooperatiste. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-comerciale din Moldova*. Chișinău: UCCM, 2009, p. 636-644. ISSN 1857-1239
29. FURTUNA, D. Analiza reglementărilor privind natura juridică a cooperativelor de consum. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-comerciale din Moldova*. 2013, pp. 359-363. ISSN 1857-1239
30. FLOREA, R. Fundamentarea și implementarea strategiei de responsabilitate socială cooperatistă. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-comerciale din Moldova*. nr. XI. Chișinău: UCCM, 2012, p. 595-599. ISSN 1857-1239
31. SANDUȚA T. Conotații privind controlul performanțelor întreprinderilor cooperației de consum autohtone la etapa actuală. În: *Analele științifice ale UCCM (ediție specială consacrată Anului 2012, declarat de către ONU. Anul Internațional al Cooperativelor)*, Volumul al XI-lea, partea a doua, Chișinău, 2013 p. 79 – 85, ISSN-1857-1239
32. SANDUȚA, T., DODU, C. Aspecte privind monitorizarea întreprinderilor supuse pericolului de faliment. În: *Lucrările conferinței științifice internaționale "Tehnologii moderne. Calitate. Restructurare"*. Vol.5. Chișinău, UTM, 2001 pag. 282-286, ISBN 9975-9638- 5-4
33. SANDUȚA T. Dificultăți privind procesul de modelare a mecanismului de funcționare a întreprinderii. România – exigențe în procesul dezvoltării, din perspectiva integrării în anul 2007. În: *Conferința științifică internațională*. vol. II // Sibiu, 2004, pag. 66 – 70, ISBN 973-651-992-9
34. SANDUȚA T. Aspecte privind procesul de evaluare și gestionare financiară la întreprinderile cooperației de consum. Racordarea sistemului financiar la exigențele integrării europene. În: *Conf. int.* Chișinău, ASEM, 2004. p. 170 – 172, ISBN 9975-75- 231-4
35. ȘAVGA, L. Obiective de dezvoltare a cooperației de consum prin optica politicilor europene. În: *Analele științifice ale Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova*. Chișinău: UCCM, 2011, p. 3-10. ISSN 1857-1239

36. ŞAVGA, L. Viziuni privind reglementarea activităţii cooperăţiei de consum din Republica Moldova. În: *Analele ştiinţifice ale Universităţii Cooperatist-comerciale din Moldova*. Chişinău: UCCM, 2011, p. 235-249. ISSN 1857-1239
37. ŞAVGA, L. Cooperăţia de consum din Moldova: evoluţii şi orientări strategice de dezvoltare. În: *Analele ştiinţifice ale Universităţii Cooperatist-comerciale din Moldova*. V- XI. Chişinău: UCCM, 2012, p. 495-499. ISSN 1857-1239
38. ŞAVGA, L. Cooperatives in modern economy: challenges, strategies and innovative development. În: *Journal of Research on trade*. 2018, nr. 2, pp. 7-21. CZU: 334.735
39. ŞAVGA, L. *Analiza tendinţelor de dezvoltare a cooperativelor în comunitatea europeană*. În: Conferinţa ” Creşterea economică în condiţiile globalizării”. 2018, pp.57-64.
40. ŞERBAN, N. Analiza infrastructurii comerciale a cooperăţiei de consum şi eficienţa utilizării acesteia. În: *Analele Ştiinţifice ale Universităţii Cooperatist-comerciale din Moldova*. Chişinău: UCCM, 2010, vol. VI, p. 111-120. ISSN 1857-1239
41. PITUŞCAN, F. Comerţul cooperatist la etapa actuală: ameninţări şi oportunităţi de dezvoltare. În: *Analele ştiinţifice ale Universităţii Cooperatist-comerciale din Moldova*. V. XI. Chişinău: UCCM, 2012, p. 520-532. ISSN 1857-1239
42. TCACIUC, C., BALAN, A., GUŢU, A. Implementarea managementului schimbării organizaţionale în întreprinderile cooperatiste. În: *Analele ştiinţifice ale Universităţii Cooperatist-comerciale din Moldova*. Chişinău: UCCM, 2012, p. 320-332. ISSN 1857-1239
43. TCACIUC, C. Rolul social al cooperativelor. În: *Analele ştiinţifice ale Universităţii Cooperatist-comerciale din Moldova*. Chişinău: UCCM, 2013, p. 420-432. ISSN 1857-1239
44. SANDUŢA, T. Problemele evaluării şi gestionării financiare a întreprinderilor cooperatiste din RM. În: *Progrese în teoria deciziilor economice în condiţii de risc şi incertitudine*. Vol. XXII. Iaşi, 2013, p 136-143. ISBN 978-606-687-042-9
45. SANDUŢA, T., FUIOR, E. Diagnosticul financiar al întreprinderii. Realizări şi tendinţe în implementarea mecanismelor economiei concurenţiale. În: *Materiale şi sinteze la simpozionul ştiinţific internaţional*. UCCM, Chişinău, 2000. p. 129 – 131, ISBN 9975- 905-78-1
46. SANDUŢA, T. Echilibrul financiar al întreprinderilor cooperatiste: situaţia curentă, probleme, soluţii. În: *Totalurile activităţii ştiinţifice a corpului profesoral-didactic pe anii 2003-2004*. Partea II, Chişinău, 2004, p. 305-308
47. MAZZINI, D. citat de SANDUŢA, T. Direcţii de perfecţionare a strategiilor de dezvoltare a întreprinderii. În: *Conferinţa a XVII-a ştiinţifică de totalizare a activităţii de cercetare-dezvoltare a corpului profesoral efectuate în anul 2008, cu genericul ”Problemele activităţii cooperăţiei de consum în condiţiile crizei financiare mondiale”*. Chişinău, 2009, ISBN 978-9975-4095-0-6

48. САНДУЦА, Т. ФУЙОР, Е. Проблемы управления финансовыми ресурсами предприятий потребкооперации в условиях рынка. Место и роль кооперативного движения в свете новых социально-экономических тенденций. В: *Международная научная конференция*. Караганда, 2001.р. 62 -63, ISBN 9965-508-67.4
49. САНДУЦА Т. Преимущества факторинга для предприятий потребительской кооперации. Кооперация России: приоритеты развития В: *Международная научная конференция*. Москва, 2009 р. 406 – 407, ISBN 978-5-947771-109-75
50. САНДУЦА, Т. Преимущества бюджетного планирования деятельности для предприятий потребкооперации Молдовы. Экономический рост Республики Беларусь: глобализация, инновационность, устойчивость. В: *Международная научно-практическая конференция*. Минск 2010.
51. САНДУЦА, Т. Финансовое планирование как механизм обеспечения устойчивого развития кооперативных предприятий Молдовы. В: *Международная научно-практическая конференция "Современное состояние и тенденции развития финансово-кредитных систем в условиях глобализации экономики"*. Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации, Гомель, 2012.
52. НЕКРАСОВА, Е. *Потребительские кооперативы в России ведут борьбу за выживание*. 2022 ISBN 978-5-8031-0063-8

CONTRIBUȚII ÎN PUBLICAȚII SERIALE ELECTRONICE

53. Anuarul Statistic al Republicii Moldova. Biroul Național de statistică. 2017. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&id=2193&idc=263>
54. Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: Disponibil: [statistica.md/pxweb/Dialog/Saveshow.asp](http://www.statistica.md/pxweb/Dialog/Saveshow.asp)
55. BIRCHALL, J., HAMMOND, L. Resilience of the Co-operative Business Model in Times of Crisis. International Labour Organization, 2009. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/emp_ent/documents/publication/wcms_108416.pdf
56. Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <http://cis.gov.md/content/6>
57. Comunicatul Comisiei Europene, „Îndreptarea către o piață unică – pentru o economie socială de piață foarte competitivă”, 27 octombrie 2010
58. DAMBIEC, D. Cooperatives: alternative economic enterprises. Global Times. May, 1996. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <http://www.globaltimes.cn/business/>
59. Evaluarea Responsabilității Sociale Corporative în Moldova. Expert-Grup. Chișinău, 2005. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: www.expert-grup.org.

60. MORARU, S. VORNICES, L. Semnificația sistemului cooperatist în dezvoltarea economiei naționale. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil:
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Semnificatia%20sistemului%20cooperatist%20in%20dezvoltarea%20economiei%20mondiale.pdf
61. International Cooperative and Mutual Insurance Federation (ICMIF). [accesat 20 martie 2023]. Disponibil:<http://www.icmif.org/publications/infographics/global-mutual-and-cooperative-market-infographic>
62. TCACIUC, C. BALAN, A. Cooperative -formă de activitate socialmente responsabilă. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil:
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Cooperativa_forma%20de%20activitate%20socialmente%20responsabila.pdf
63. Regulamentului (CE) nr. 1435/2003 al Consiliului din 22.07.2002 privind statutul societății cooperative europene (SCE) [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003R1435&from=SK>
64. КРУЧЕТНИКОВ, А . Кооперативы 80 – х: хотели как лучше вышло как всегда. Москва: Би-би-си, 2013 [accesat 20 martie 2023]. Disponibil:
https://www.bbc.com/russian/russia/2013/05/130523_ussr_cooperatives_history
65. ЧЕРНОМОРЕЦ, Р. Проблемы развития кооперативов в России. Научно-методический электронный журнал „Концепт” [accesat 20 martie 2023]. Disponibil:
<https://e-koncept.ru/2014/55036.htm>
66. ВОРОНИНА, Н. Понятие и признаки сельскохозяйственных кооперативов в россии и зарубежных странах. В: Международныи научно-исследовательский журнал. 2015. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: [HTTPS://RESEARCH-JOURNAL.ORG/LAW/PONYATIE-I-PRIZNAKI](https://research-journal.org/law/ponyatie-i-priznaki)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM%3A126018>
- TIPURI SPECIALE DE DOCUMENTE**
67. Codul Civil al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, din 26.12.1964. În: Buletinul Oficial, nr. 000, promulgat la 26.12.1964. (abrogat prin LP 1107 din 06.06.2002) [accesat 20 martie 2023]. Disponibil:
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=286216>
68. Cod civil Român. În: Monitorul Oficial al României, nr. 505 din 15 iulie 2011. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil:
http://www.dreptonline.ro/legislatie/codul_civil_republicat_2011_noul_cod_civil.php
69. Legea cu privire la cooperatie, nr. 864/1992

70. Cooperativele în Europa antreprenorială. Document de lucru al Comisiei pentru servicii [accesat 20 mai 2018]. Disponibil: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/RO/10102-2016-91-RO-F1-1.PDF>
71. Strategia de dezvoltare a cooperăției de consum pentru perioada 2020-2030. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <https://consiliu.rezina.md/wp-content/uploads/2022/12/Strategie-2022-2030.pdf>
72. Raport al Secretarului General O.N.U. privind impactul socio-economic cooperativelor și posibilitatea de a investi anul 2022. [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2022-0192_RO.pdf
73. Raportul Biroului Executiv al Moldcoop privind totalurile activității economico-financiare [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <https://moldcoop.md/21-02-2020-sedinta-biroului-executiv-moldcoop-s-a-discutat-strategia-de-dezvoltare-a-cooperatiei-de-consum-2020-2023-propuneri-pentru-modificarea-statutelor-uniunei-centrale-si-teritoriale-sta/>